

Naturalisatie van Gemser, Berend
en 20 anderen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Berend Gemser en 20 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

In artikel 1, onder 1, wordt voorgedragen de oud-Nederlander Berend Gemser, die in 1890 te Broek op Langedijk (Noordholland) werd geboren. Wegens zijn benoeming tot hoogleraar aan het toenmalige Transvaalse Universiteitscollege, later de Universiteit van Pretoria, vertrok hij in 1926 naar de Unie van Zuid-Afrika. In 1950 aanvaardde hij de Zuidafrikaanse nationaliteit. Verzoeker keerde in 1957 naar zijn geboorteland terug en werd hier benoemd tot hoogleraar aan de rijksuniversiteit te Groningen, welk ambt hij tot 19 september 1960 bekleedde. Adressant zou gaarne in zijn Nederlanderschap worden hersteld. Hij geniet pensioen.

De Hongaarse verzoekster Marta Halasz, genoemd in artikel 1, onder 2, werd in 1914 te Papa (Hongarije) geboren. In 1937 trad zij in het huwelijk met Gyorgy Lengyel, en een jaar later vestigde zij zich met haar echtgenoot in het voormalige Nederlands-Indië. Behoudens een onderbreking van 1945 tot 1947 toen zij in Australië verbleef, heeft zij daar tot 1952 gewoond. Sedert 1954 is verzoekster in ons land gevestigd. Haar huwelijk werd in december 1955 door echtscheiding ontbonden. Adressante is in onze samenleving opgenomen; zij voorziet als correspondentie in haar onderhoud.

De staatloze verzoeker Michael Thomas Friedrich Horwitz, genoemd in artikel 1, onder 3, werd in 1937 te Amsterdam geboren en heeft met uitzondering van februari 1947 tot januari 1948 steeds in ons land gewoond. Zijn ouders kwamen tijdens de oorlog om het leven in Duitse concentratiekampen. Verzoeker is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Hij studeert sociologie en ontvangt daartoe bij wijze van schadevergoeding een jaarlijkse toelage van de Duitse Bondsrepubliek.

Gyorgy Lengyel, de Hongaarse verzoeker genoemd in artikel 1, onder 4, werd in 1911 te Boedapest (Hongarije) geboren. Na van 1938 tot 1945 en van 1947 tot 1952 in Indonesië te hebben verbleven, vestigde hij zich in 1954 hier te lande. Verzoeker voelt zich met Nederland verbonden. Als fabrikant voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen. Een eerder door adressant ingediend verzoek om naturalisatie werd in 1952 afgewezen op grond van uit Indonesië verkregen inlichtingen omtrent zijn houding gedurende de oorlogsjaren. Een nader ingesteld onderzoek heeft de geuite bedenkingen geenszins bevestigd. Daarentegen is wel gebleken dat verzoeker veel heeft gedaan voor in Japanse kampen geïnterneerden, hun vrouwen en kinderen.

De verzoeker Willem Johan Maandag, genoemd in artikel 1, onder 5, werd in 1915 te Sloten in Noordholland geboren en is Nederlander van origine. In 1945 vertrok hij als oorlogsvrijwilliger naar Indonesië, waar hij na zijn demobilisatie in 1947 bleef wonen. Op grond van overwegingen van persoonlijke aard opteerde verzoeker in 1950 voor de Indonesische nationaliteit, welke stap door hem wordt betreurd. In 1959 vestigde hij zich in Duitsland en thans is hij voor een Neder-

landse maatschappij in Pakistan als bouwkundige werkzaam. Verzoeker heeft genoegzame inkomsten voor zich en zijn gezin.

Arsène Séraphine David Masraff, de staatloze verzoeker genoemd in artikel 1, onder 6, werd in 1927 te 's-Hertogenbosch geboren en heeft steeds in ons land gewoond. Hij voelt zich Nederlander; zijn moeder is Nederlandse van origine. Als luchtcontroleur bij een bierbrouwerij verdient verzoeker het brood.

De Hongaarse verzoeker Jozsef Misik wordt voorgedragen in artikel 1, onder 7. Hij werd in 1907 te Ebergény (Hongarije) geboren en is sedert 1933 in ons land woonachtig. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw; hij heeft zich de Nederlandse zeden en gewoonten eigen gemaakt. Als chef-cameraman heeft hij genoegzame inkomsten voor zich en zijn gezin.

Hildegard Katharina Peine, genoemd in artikel 1, onder 8, werd in 1914 te Bochum (Duitsland) geboren. Zij woont sedert 1933 in ons land en is in onze samenleving opgenomen. Verzoekster is kloosterzuster; zij is werkzaam bij het kleuteronderwijs.

In artikel 1, onder 9, wordt voorgedragen de Hongaarse verzoeker Kornel Ernő Polgar. Deze werd in 1925 te Győr (Hongarije) geboren. In februari 1949 ontvluchtte hij zijn geboorteland; na een verblijf van bijna twee jaar in Wenen, kwam hij januari 1951 naar ons land. Adressant kan als ingeburgerd worden beschouwd. Hij voltooide hier zijn studie aan de Technische Hogeschool te Delft. Thans is hij werkzaam als bouwkundig ingenieur.

Hugo Robert van der Putten, de verzoeker genoemd in artikel 1, onder 10, werd in 1931 te Soerabaja (Indonesië) geboren en woont sedert 1950 in ons land. Aangezien het destijds in zijn bedoeling lag naar zijn geboorteland terug te keren, opteerde adressant op 19 december 1951 voor de Indonesische nationaliteit. Gezien de ontwikkelingen in Indonesië, is hij van zijn aanvankelijk voornemen teruggekomen. Sedert 1955 is verzoeker gehuwd met een Nederlandse vrouw. Hij zou graag het Nederlanderschap dat hij door geboorte bezat herkrijgen. Als analist voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De Indonesische verzoeker Tjong An The, genoemd in artikel 1, onder 11, werd in 1923 te Pekalongan (Indonesië) geboren en is sedert 1949 in ons land woonachtig. Hij is gehuwd met een van geboorte Nederlandse vrouw en kan als ingeburgerd worden beschouwd. Als kelner verdient hij het brood voor zich en de zijnen.

De verzoeker Jozef Wlazlo, genoemd in artikel 1, onder 12, werd in 1924 te Rusinow (Polen) geboren en is van Poolse herkomst. In 1943 verliet hij zijn geboorteland en werd hij in Duitsland tewerkgesteld. Na de beëindiging van de oorlog deed hij wachtdiensten bij het Amerikaanse bezettingsleger. Verzoeker werd in 1947 in ons land toegelaten. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw is hij in onze samenleving opgenomen. Als fabrieksarbeider heeft hij voldoende inkomsten voor zich en zijn gezin.

De in artikel 2 voorgedragenen worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht; de verzoekers afkomstig

¹⁾ Zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

uit Indonesië omdat zij ten gevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de overigen om hierna te noemen redenen.

De verzoekster Irene Charlotte Berkovich, genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1938 te Beverwijk geboren en heeft steeds in ons land gewoond. Haar moeder is Nederlandse van geboorte. Omtrent de nationaliteit van verzoeksters vader ten tijde van de geboorte van zijn dochter bestaat verschil van inzicht. Mocht kunnen worden vastgesteld dat de vader, die Hongaar van origine is, op genoemd tijdstip zijn nationaliteit reeds had verloren, dan zou adressante de Nederlandse nationaliteit kunnen ontlenen aan het bepaalde bij artikel 2, onder c, van de wet van 1892. Hieromtrent kan echter onder de huidige omstandigheden geen zekerheid worden verkregen, in verband waarmee het naar het oordeel van de ondergetekende aanbeveling verdient verzoekster te naturaliseren. Gelet op de bijzondere omstandigheden komt het hem billijk voor deze naturalisatie kosteloos te verlenen. Adressante is werkzaam als kantoorbediende en heeft als zodanig genoegzame inkomsten.

In artikel 2, onder 2 en 3, worden voorgedragen Arthur Lucas Johannes — en Frans Bertus Ronald Damopoli-i. Zij werden respectievelijk in 1931 en 1933 te Djakarta (Indonesië) geboren. Beide broers verblijven sedert 1950 onafgebroken in Nederlands-Nieuw-Guinea. Arthur Lucas Johannes, die ongehuwd is, is werkzaam als kantoorbediende; Frans Bertus Ronald voorziet als monteur in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Anatol Democh, de Poolse verzoeker genoemd in artikel 2, onder 4, werd in 1921 te Wilno (Polen) geboren. Na de capitulatie van zijn geboorteland in 1939 geraakte hij in Russische gevangenschap, waaruit hij in 1942 werd ontslagen. Korte tijd later werd hij opgeroepen voor de militaire dienst. Aanvankelijk werd hij ingedeeld bij het Russische leger, maar na enkele maanden volgde zijn overgang naar het inmiddels gevormde Poolse leger onder Russisch commando. Na zijn demobilisatie in 1946 werd de verzoeker van Duitsland uit in Nederland toegelaten. Adressant is inmiddels gehuwd met een Nederlandse vrouw en voelt zich hier thuis. Als bontwerker voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote. Het wil de ondergetekende voorkomen dat deze verzoeker met het oog op de door hem aan de geallieerde zaak bewezen diensten, voor kosteloze naturalisatie in aanmerking kan worden gebracht.

De verzoeker Jordan Dominggus Loupattij, genoemd in artikel 2, onder 5, werd in 1933 te Magelang (Indonesië) geboren. Hij is sedert 1951 in ons land gevestigd. Als 5e scheepswerktuigkundige voorziet hij in zijn onderhoud.

De Duitse verzoekster Inga Celine Augusta Alexandrine Mauhs, genoemd in artikel 2, onder 6, is hier te lande geboren en getogen en voelt zich Nederlandse. Als kantoorbediende voorziet zij in haar onderhoud. Aangezien adressante tot voor kort door de administratie — zij het ten onrechte — als Nederlandse werd aangemerkt, komt het de ondergetekende billijk voor haar voor kosteloze naturalisatie in aanmerking te doen komen.

Robert Oscar alis Tek Hoo Tjho, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 7, werd in 1935 te Tegal (Indonesië) geboren. Van zijn elfde levensjaar af woont hij in ons land. Zijn moeder is Nederlandse van origine. Als employé bij een suikerfabriek voorziet adressant in zijn onderhoud.

In artikel 3 wordt de naturalisatie voorgesteld van Marijke Henriette — en Robert Jan Vink. Zij werden respectievelijk in 1944 en in 1946 te 's-Gravenhage geboren uit het huwelijk tussen de Nederlanders Eric Christiaan Vink en Gaby Blankenlee. Het huwelijk van hun ouders werd in 1949 door echtscheiding ontbonden. Sedertdien verblijven de kinderen bij de moeder-voogdes. Ten gevolge van de door hun vader op 13 september 1951 uitgebrachte optie voor de Indonesische nationaliteit, verkregen de beide voorgedragenen eveneens het Indonesische staatsburgerschap. De ondergetekende acht het billijk, dat aan deze kinderen die sedert hun geboorte in ons land verblijven, het Nederlanderschap kosteloos en met afwijking van de wet wordt teruggegeven.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoekers genoemd in artikel 1, onder 2, 4, 7 en 9, en de Poolse verzoekers genoemd in artikel 1, onder 12 en in artikel 2, onder 4, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit bezitten, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De echtgenoten van de verzoekers genoemd in artikel 1, onder 1 en 4, hebben zich bereid verklaard na de totstandkoming van de naturalisatie afstand te doen van de Zuidafrikaanse, onderscheidenlijk de Britse nationaliteit.

De Minister van Justitie,
A. C. W. BEERMAN.